

MÁ TÔI

Bằng một giọng nhỏ nhẹ tôi hỏi dò chồng tôi:

– Vợ chồng con Tâm chúng nó lỡ mua vé đi đảo nghỉ hè, còn thằng Tiến đang dẫn phái đoàn đi du lịch hai tuần nữa mới về, chúng nhờ mình giữ bà già trong thời gian chúng vắng mặt, anh thấy có được không?

Bình thường Thiện, chồng tôi, chẳng bao giờ có ý kiến gì về những bàn luận gì giữa năm anh chị em chúng tôi. Trong mấy đứa con, tôi là chị cả, nhưng má tôi có vẻ không ưa tôi. Má tôi không thích ai cãi bà, bà thích ai nói ngọt với bà thôi.

Tôi có cái tật ai nói sai thì tôi sửa, ai nói thách là tôi chỉnh. Cho nên sau khi ba tôi mất, dù tôi là con cả, má tôi không muốn về ở chung với vợ chồng chúng tôi. Tôi cũng có đề nghị bà về ở chung nhưng với hai điều kiện rất rõ ràng là bà phải có điện thoại riêng của bà và bà không được nằm dài ở xa lông nói chuyện hàng giờ với bạn của bà trong khi vợ chồng chúng tôi đang có khách. Má tôi chọn về ở với thằng Tiến mặc dù tôi biết má tôi không ưa gì Hương, con dâu của bà.

Hôm nay tôi ngậm ngừng hỏi ý kiến Thiện việc nhận giữ má tôi trong một tuần vì tôi biết Thiện không thân tình lắm với mấy đứa em tôi và ngược lại nên sợ khi rước má tôi về nhà, chúng nó đến thăm có làm anh bức mình không. Gia đình chúng tôi rất là dân ăn nói rồn rảng, nhất là con em thứ tư Nga quen cái lối nói xốc óc. Nó từng phang vào mặt tôi bà lấy chi anh chàng trung kỳ cái mặt làm lì thấy ghét. Con em tôi không phân biệt được ít nói với làm lì. Nó đâu biết cái ít nói của chồng tôi cân bằng một cách tuyệt diệu cái đốp chát của tôi.

Nhưng tôi làm. Nghe tôi ngỏ lời Thiện hưởng ứng ngay:

– Rước má về cho vui nhà, có sao đâu. Nghe nói má thích đọc sách lắm, anh sẽ kiểm sách cho má đọc.

Má tôi năm nay 91 tuổi. Nghe mấy đứa em học lại bà nói chuyện khi thì mình mẫn khi thì một chuyện cứ cách nửa giờ, một tiếng bà lại kể lại chuyện đó y như mới kể lần đầu. Nhưng cái mà mấy đứa em tôi sợ nhất là đêm hôm má tôi hay đi lục lọi đồ trong bếp để nấu nước pha trà. Chúng nó sợ má tôi làm cháy nhà. La, dặn bà mấy rồi đâu cũng vào đó. Cuối cùng mỗi đêm trước khi đi ngủ chúng nó rút giầy tắt hết các lò điện. Một cái lo khác

của đám em tôi là má tôi cứ te te đi một mình, mà đi rất nhanh. Đã hai lần bà té úp mặt xuống đất, một lần dập môi, một lần gãy hai cái răng. Có gãy nhưng má tôi không chịu dùng. Đưa marchette có ba bánh xe lăn thì bà khăng khăng từ chối:

– Tao đi một mình được. Đi một mình dễ đi hơn với ba cái đồ quý kia.

Chúng tôi chuẩn bị phòng để đón má tôi. Tôi tính mua một cái giường đơn nhưng Thiện cản:

– Giường đơn nhỏ sợ má ngủ lặn té, nên mua một cái giường đôi cho an toàn. Hơn nữa sau này lỡ mình có khách ngủ lại nhà thì tiện cho hai người nằm.

Nghe Thiện nói có lý tôi mua một chiếc giường đôi. Tôi đặt một cái TV trên một kệ vuông kê sát vách tường ở cuối chân giường cùng với mấy video phim bộ và vài băng nhạc của con em gái đưa lại. Điều tôi lo hơn hết là phòng ngủ dành cho má tôi nằm ở lầu trên. Ở nhà thằng em trai má tôi ở tầng dưới nên không sợ bà té cầu thang. Thêm một chút lo nữa là toa lét nằm ngoài phòng ngủ dành cho má tôi.

Thằng em trai út đưa má tôi đến vào một buổi trưa chủ nhật. Nó xách theo một cái va li nhỏ và một cái túi. Nó nói:

– Va li đựng quần áo của má; trong cái túi là đồ đánh răng, gương lược, khăn tay, con tu tu và kẹo. Má thích ngậm kẹo lắm. Bà già bây giờ trở về con nít rồi phải có con tu tu cho bà ôm.

Thằng em út tôi về rồi tôi dẫn má tôi lên lầu xem phòng ngủ của bà. Thiện xách va li và cái túi đi theo sau. Tôi đi cạnh má tôi, cầm cánh tay bà nhắc bước lên từng cấp cầu thang. Má tôi bỗng hất mạnh tay tôi ra, giọng gắt:

– Tao đi được một mình.

Tôi ngạc nhiên trước hành động bất ngờ của má tôi, thôi không nắm cánh tay bà nữa, chỉ vòng cánh tay mình xa xa sau lưng bà phòng khi bà vấp ngã thì chụp đỡ. Đưa má tôi vào xem phòng ngủ của bà xong tôi dẫn bà ra khỏi phòng, rẽ trái chỉ phòng toa lét nằm bên cạnh và hỏi:

– Mỗi đêm má dậy đi tiểu mấy lần?

– Một lần.

– Tuổi của má sao đi tiểu đêm ít vậy?

– Tại tao không uống nước.

Tôi dặn lần nữa:

– Má nhớ ra khỏi phòng là rẽ trái liền để vào toa lét nghe. Má quên mà đi thẳng là đi xuống cầu thang đó. Đêm hôm không thấy đường ngã cầu thang nguy hiểm lắm.

– Tao nhớ rồi.

Và muốn tôi được yên tâm, Thiện xuống kho đem lên hai cái va li lớn chắn ngang đầu cầu thang phòng hờ má tôi đêm tối đi lạc hướng. Tuy thế hôm đó tôi vẫn thao thức không ngủ được. Và tôi đã nghe thấy gì? Tôi nghe thấy má tôi lục đục lần mò ra phòng toa lét đi tiêu không phải một lần như bà nói mà đến ba lần!

Sáng hôm sau tôi vào phòng định thức má tôi dậy để sau khi đánh răng rửa mặt đưa bà xuống ăn sáng. Bước vào phòng tôi sững sờ thấy má tôi đã chỉnh tề quần áo ngồi chờ trên giường. Dưới chân bà là chiếc va li và cái túi. Tôi tròn mắt hỏi:

– Má làm gì vậy?

– Thì tao chờ thằng Tiến lại đưa tao vô nhà già. Nó sắp đi du lịch, nó đem bỏ tao vào nhà già.

Tôi la lên:

– Má đang ở nhà con chứ đâu có ở nhà thằng Tiến. Mà má đâu có vô nhà già.

– Ủa, má đang ở nhà con Thu à. Vậy mà má cứ tưởng đang ở nhà thằng Tiến.

– Đúng rồi má đang ở nhà con. Con giữ má cho đến khi thằng Tiến đi du lịch về. Nó về thì má về ở lại nhà nó chứ không vô nhà già nào hết.

Trước đây có lần Tiến dẫn phái đoàn đi du lịch mà tụi em không đứa nào rảnh để giữ má tôi nên Tiến liền lục xin được một chỗ trong một nhà dưỡng lão cho má tôi ở hai tuần. Lạ chỗ, lạ người, trở ngại ngôn ngữ, má tôi bỏ ăn, nằm lì suốt ngày trên giường, người gầy xẹp, tinh thần sa sút hẳn ra. Đám em sợ quá, thoả thuận với nhau mỗi khi Tiến vắng nhà chúng nó sẽ chia ngày giữ má tôi. Thấy vậy tôi cũng xung phong nhận giữ bà một tuần.

Thiện xen vào góp ý:

– Để má biết là má đang ở nhà mình, em nên treo hình em trong phòng ngủ của má.

Tôi cười:

– Treo hình anh em nghĩ má sẽ dễ nhận ra hơn là treo hình em. Má có vẻ thương anh hơn thương em.

Thiện chỉ cười không nói gì. Mà thật vậy, mỗi lần hai đứa gặp bà, người mà má tôi chào hỏi đầu tiên bao giờ cũng là chồng tôi: “Thiện đó à”. Còn tôi lần nào tôi cũng phải hỏi:

– Còn ai đây má có biết không?

– Con Thu chứ ai, má nhớ mà.

Tôi nói lấy đùa:

– Nhớ mà lúc nào cũng nhớ sau thằng rể của má.

Mỗi lần như thế má tôi còn biết nói lấp:

– Mắt má già thấy ai trước thì chào.

Tối hôm sau Thiện nói với tôi:

– Để anh đưa má lên cầu thang.

Nói xong anh đến sau lưng má tôi và nói:

– Má lên cầu thang một mình nghe, con đi sau lưng má, có gì con đỡ má.

Và từng bước, tay không vịn thành cầu thang, má tôi vui vẻ bước lên hết mười sáu bậc thang với Thiện đi đằng sau. Những ngày kế tiếp, chiều chiều Thiện mở cây đàn keyboard và nói với má tôi:

– Để con đàn và hát cho má nghe. Để mở đầu con hát bài má thích: “Mộng dưới hoa”:
“Chưa gặp em tôi vẫn nghĩ rằng, có nàng thiếu nữ đẹp như trăng...”.

Những lúc đó tôi thường đứng ở bếp lo bữa ăn tối. Tôi cười thầm vì người biết đàn keyboard là tôi chứ không phải Thiện. Anh chẳng biết nốt nhạc nào hết chỉ hát thuộc lòng bài hát và đàn thì chỉ việc bấm nút cho máy chạy. Nhưng tôi cảm động được Thiện đóng vai nhạc sĩ kiêm ca sĩ để giúp vui má tôi. Ngoài chuyện đàn hát, Thiện còn mang sách cho má tôi đọc. Tôi thấy má tôi nằm trên sofa chăm chú đọc, hết trang này sang trang khác. Một lần tôi thấy Thiện đưa một cuốn sách khác cho má tôi, lấy cuốn trước lại và hỏi:

– Má đọc thấy truyện ra sao?

– Ừ, má thấy trong truyện có người đàn bà...

Thiện reo lên:

– Hay quá! Má đọc mà thấy trong sách có nhân vật nữ là giỏi quá rồi! Trí nhớ má còn tốt lắm!

Tôi muốn phì cười trước lời khen của Thiện. Nhưng bỗng nhiên tôi nhận ra một điều: Thiện dễ thương hoá má tôi về mọi mặt. Những cái lẩm cẩm, những cái chướng của bà anh không bận tâm hay khó chịu. Thiện ân cần với má tôi không hẳn để làm vui lòng tôi mà tôi tin anh coi má tôi như mẹ anh. Thiện mồ côi mẹ lúc anh 10 tuổi. Tôi nghĩ những người đàn ông mồ côi mẹ sớm suốt đời họ luôn luôn cất giữ hình ảnh một bà mẹ trong tim họ. Thiện đang cần một bà mẹ dù là một bà mẹ đang đứng ở cuối đường dẫn vào lú lẫn. Những gì anh đang làm không phải để cho ai khác mà để cho lòng anh ấm lại. Thiện đã vô tình cho tôi một cái nhìn khác về má tôi. Và bây giờ tôi hiểu vì sao má tôi lại chào Thiện trước khi nhận ra tôi. Đó là về phía má tôi. Còn về phía Thiện, tôi thấy để đi thật hạnh phúc hết con đường còn lại bên anh, có lúc ngoài vai người tình, người vợ tôi sẽ phải kiêm thêm hình ảnh người mẹ trong tim anh.

TRANG CHÂU

